

Bayer Zsolt: Válasz Ungváry Krisztiánnak

2024 január 30. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Olvasom. Harmadszor is. És iszonyodom.

Anyai nagyapám, dr. Gyimes Károly vagy 1972-ben, vagy 1974-ben meghalt. Nem emlékszem pontosan, és még

nincs er?m felhívni édesanyámat, hogy megkérdezzem. De vagy kilenc, vagy tizenegy éves voltam, amikor meghalt. Igazából itt be is fejezhetném a válaszadást. Ugyanis Ungváry Krisztián engem idézve igazolja nagyapám múltjáról szóló írását, imígyen: „Önmagában természetesen semmit sem jelent, hogy ki az apja valakinek, de ha nem következik be hamar a nyílt és látványos lázadás, akkor azért csak meghatározza az emberfiát a családja.”

Igen. Ezt én írtam 2013-ban. Amikor még semmit sem tudtam nagyapám múltjáról. Immár mindent tudok, s fenntartom, amit akkor írtam. Azzal a megjegyzéssel, hogy nagyapám semmilyen módon nem határoz meg engem. Gyerek voltam, amikor elment, s ameddig élt, évente kétszer találkoztam vele. Egyszer húsvétkor, egyszer nyáron a Balatonon, amikor kibérelt Fenyvesen egy házat, és ott nyaraltunk mi, unokák. Csöndes ember volt, naphosszat ült, maga elé meredve, s úgy t?nik, erre minden oka meg is volt. Aztán beteg lett, vérrákos, egy évig húzta, akkor a szüleim már nem engedték, hogy lássam, mert – ahogy anyám utóbb elmesélte – negyven kilóra fogyott, kiesett szájából a protézise, és olyan volt, mint a halál. Nem akarták, hogy így lássam. Azt akarták, hogy maradjon meg az emlékezetemben olyannak, amilyenek megismertem. Nagynak, er?snek, óriásnak.

Istenem. Mennyire döbbenetesen, mennyire fájdalmasan hangzik ez most.

Meghatározza az emberfiát a családja. Igen. Mindazok, akikkel együtt él, akik között feln?, akikt?l az els? szellemi muníciót, világlátást, hagyományokat, szeretetet vagy nem szeretetet s a családi legendákat kapja. Nagyjából négyéves korától kezdve vannak az embernek emlékei, így én ezzel a nagyapámmal – minden kivételt is beleszámítva – legfeljebb ha hússzor találkoztam. Ez egy kisgyerek életében semmi. Szóval nagyapámnak nem volt lehet?sége, hogy „meghatározzon” engem. Ezért meglehet?sen üres és politikailag motivált pszichologizálásnak tartom Ungváry Krisztián azon igyekezetét, amellyel megpróbálja levezetni a nyilas–kommunista nagyapa – ugyanolyan unoka logikai sort.

De ez most mellékes. Tényleg mellékes. Hamarosan kiderül, miért.

Amúgy ugyanabban az évben, amikor én azt állítottam, meghatározza az embert a családja, Ungváry Krisztián ezt mondta a HVG-nek: „Senki sem felel?s felmen?i tetteiért.”

Ebben is egyetértünk.

S ebben talán konszenzus is volt – eddig. De most itt ülök, és a fejemre olvasták nagyapám b?neit.

Olvasom. Harmadszor is. És iszonyodom.

Alig-alig tudtam minderr?l valamit. Illetve annyit tudtam, amennyit 2016-ban nyilvánosságra hoztam. S tévedés, hogy kikértem volna a nagyapámra vonatkozó iratokat, soha nem kértem ki, ez már 2016-ban is tévesen jelent meg, de nem tulajdonítottam neki jelent?séget, ahogy más sem. Mert akkor, amikor nagyapám általam akkor ismert dolgait nyilvánosságra hoztam, idestova nyolc éve, süket csend fogadta a „hírt”. Kutyát nem érdekelt – eddig. S talán van rá magyarázat, a végén majd kitérek erre is.

Egy rokonomtól kaptam mindösszesen négy iratot. Két levelet, amelyekben a levélírók mintegy „igazolják” Gyimes Károlyt, a kisk?rösi gettó orvosát, miszerint mentette a gettóban lév?ket. Ezeket a leveleket Ungváry Krisztián most hiteltelennek min?síti, mondván, olvashatatlan rajtuk az aláírás. Igaz, ? azért elég jól be tudja azonosítani ?ket. Nekem ez a két levél állt rendelkezésemre, s két jelentés, melyeket nagyapám írt besúgóként, immár a kommunista titkosszolgálatnak. Mindkett? – ahogy Ungváry Krisztián is megfogalmazza – „piszlicsáré” úgy volt, amennyire meg tudtam ítélni, semmiféle következménnyel nem járhatott a besúgóakra nézve.

Azt hiszem, könnyen ellen?rizhet?, jártam-e a történeti hivatalban s kikértem-e a nagyapámra vonatkozó iratokat. Ismétlem: nem. Amit tudtam, ennyi volt, s persze a szóbeli beszámolót, amely szerint ? nyilas volt, aztán a kommunisták besúgója lett. S ezek alapján láttam ?t b?nösnek és áldozatnak egyszerre.

És most olvasom. Harmadszor is. És iszonyodom. Iszonyodom attól a nagy, er?s, csöndes embert?l, aki a nagyapám volt, és akir?l emlékem is alig van mindezekon kívül. S ami van, családi legendák sora csupán. Az egykor volt kisk?rösi ház, az akkor kisgyermek anyám emlékei a kilakoltatásról, ahogy egy szekéren, dunyhákon ülve a nagymamája Ábrányi Emil Haza cím? versét szavalja a riadtan összebújó gyerekeknek, anyám emlékei Komlóról, „az iszonyatos szocialista bányavárosról”, az ottani iskoláról és a tanítókról, az öngyilkosságba menekül?, általam nem ismert nagymamámról.

Nincs okom kétségbe vonni anyám gyerekkori emlékeit.

Nincs okom kétségbe vonni apám gyerekkori emlékeit.

Nincs okom megmagyarázni a XX. század minden iszonyatát, benne a nagyapámét.

Csak fáj. Most átkozottul fáj.

S van, ami még ennél is jobban fáj. Ungváry Krisztián Táltos utcára, ezen keresztül nyilvánvalóan apai nagyszüleimre vonatkozó célozgatása.

„Bayer, aki magát el?szeretettel adja ki budai polgárnak, valójában egy igazi proletár házban n?tt fel – nem egy budai villában, hanem egy olyan épületben, amelynek lakói kétkezi munkások voltak. Egy olyan házban tehát, amely épp az ? logikája szerint a nyilasnak és kommunistának átöltöz? lumpenproletárok otthona. Ebben az esetben valóban. A XII. kerületi Táltos utca 7–9.-r?l Zoltán Gábor írta meg egy megjelenés el?tt álló elbeszélésben, hogy az épület valójában egy »nyilaskeltet?«, mivel a XII. kerület nyilas tömeggyilkosainak igen jelent?s része ebben a házban lakott.”

Ezt írja Ungváry Krisztián.

Csak a tények kedvéért: a Táltos utca 7–9.-ben négyéves koromtól ötéves koromig laktam, illetve csak félig, mert a szomszédos Csörsz utcában laktak albérletben a szüleim, s én abban az egy évben, ameddig elkészült a lakásunk, szívesebben voltam apai nagyszüleimnél.

És ?k valóban meghatároztak engem.

A tündéri, csodálatos, mesebeli nagymamám és a hallgatag, inkább mogorva nagyapám. ?róluk – ez talán megbocsájtható – egyszer?en nem tudom elképzelni sem, hogy bármi közük lett volna a XX. század iszonyataihoz bármilyen rend? és rangú tettesként. Egyszer? emberek voltak. Nagyanyámnak talán négy elemije volt mindösszesen. Ám amikor a kintornás elkezdte nyekergetni a verkljét lent az udvaron, a poroló mellett, nagymamám papírba csomagolt egy kétforintost, és a kezembe nyomta, mondván: „Vidd le szegénynek, kisfiam.” Sokan mások pedig kiálltak a gangra, és onnan dobálták le a pénzt, amit a szegény öreg összeszededegetett. Egyszer megkérdeztem nagymamát, miért kell nekem lemennem a harmadik emeletr?l, és a kezébe adni, miért nem dobhatom le én is. És akkor a négyelemis nagymamám azt mondta: „Azért kisfiam, mert mi nem vagyunk prolik.”

Úgy gondolom, a „proliság” nem az osztályhelyezett?l és a státustól függ. Legalábbis odahaza azok, akik meghatároztak engem, soha nem a melósra gondoltak, ha „proliztak”.

S hogy a ház, ahol egy évet éltem kicsike gyerekként, s ahol azután is sokat voltam, „nyilaskeltet?” lett volna? Nem tudom, csak Ungváry Krisztián aljas célzását vélelem érteni. Én csak néhány lakóra emlékszem a házból. „Túri bácsira”, aki Tark?y Rudolf volt, s, ahogy gyerekként sokszor hallottam, „postamester”, de akkor már csak cibalmozott esténként, a hangok átsz?r?dtek a falon, s én csendben, sokáig hallgattam, s meg voltam illet?dve. És „Túri bácsi” csokoládét dobált át nekem a szomszédos erkélyr?l, Bajtárs szeletet. És nem tudom, nyilas volt-e vagy tömeggyilkos, de nem t?nt annak. Miképpen Váryék sem, a másik szomszéd, vagyis Rudi bácsi, aki kidülledt, nagy és teljesen vak szemével feküdt az ágyában vagy sétált egyet körbe a gangon, és kopogott a botja, és Mária néni, az arisztokrata felesége, aki öregén is szép, méltóságteljes és szeretetteljes asszony volt. ?k sem t?ntek nyilas tömeggyilkosnak.

„Nyomasztó lehetett Bayer élete ebben a házban, ahol majdnem minden szomszédja tudhatott arról, hogy a lakók egy része tömeggyilkos és rabló volt. Közülük ugyanis egyáltalán nem voltak mindenkit felel?sségre. Ezeknek az élményeknek is közük lehet ahhoz, hogy Bayer a ház történetér?l fikciókat talál ki, de ahhoz is, hogy elvesztette morális érzékét.”

Ungváry Krisztián írja ezt is.

Nem, nem volt nyomasztó. Nekem a Táltos utca 7–9. süteményillat volt, pogácsaillat volt, nagymama volt, aki mindig f?zött, nagypapa volt, aki a Ki nyer má? hallgatta zsebrádió, karácsonyokat jelentett és az összegy?lt családot. S – talán már említettem – nincs okom kétségbe vonni apám emlékeit. Apám emlékeit sem. ? pedig négy-

öt éves gyerekként odalent élt a többiekkel a ház pincéjében Budapest ostromakor, s t?le hallottam, hogyan jöttek le napra nap az egyre fogyatkozó német katonák, akik csöndben ültek, magukban, nem érintkeztek szinte senkivel, majd hogyan érkeztek meg az oroszok, hogyan hajtották fel a ház udvarára, a poroló mellé a szekeret, véresre verve a kicsi, mokány lovakat, mert azok mindig elestek az udvarra vezet? három lépcs?n, s hogy miképpen bújta bele nagymama a gyerekek kiságyába a meger?szakolás el?l. „A Lászlónét, szegényt, ?t többen is meger?szakolták, és még sokakat másokat is.”

Nagyapám emlékei ezek.

Nagymamám emlékei ezek.

Apám emlékei ezek.

Nemhogy nekem, de senkinek sincs joga ezeket az emlékeket kétségbe vonni.

Amúgy a XII. kerületben, a Fészek utcában n?ttem fel. Ott laktam 1969-t?l 1978-ig. Nem tudom, éltek-e nyilasok vagy kommunista besúgók a házban. Talán Ungváry Krisztián majd utánanézi. De Koncz Zsuzsa nagybácsikája egészen biztosan a szomszédunk volt. Azután kiköltöztünk Solymárra, meg is írta 2020-ban a Kuruc.info, miszerint néhány solymári szerint a Bayerék zsidók.

Hát igen.

Most nem irigylem ?ket, ott a Kuruc.infón: hogyan fognak eztán zsidózni engem? S már megírtam sok-sok évvel ezel?tt: ameddig engem a baloldalon náciznak, a kurucinfón pedig zsidóznak, addig nincsen nagy baj.

De most ez is mellékes.

Ígértem, a végén elmondom, miért mellékes mindez. Nos, azért, mert köszönettel tartozom Ungváry Krisztiánnak. Köszönettel, amiért szembe kell néznie nagyapám múltjával, a nagyapáméval, akinek nem volt módja és ideje meghatározni engem, semmilyen módon és semmilyen mértékben. De ez a család dolga. Ez a szembenézés. Mert ilyen az élet, hogy nekem is vállalnom kell ezt. Ezt az iszonyodást. Még akkor is, ha nem én élek zsidóktól elrabolt budai villában, amit a kommunista tömeggyilkos nagyapámtól örököltem.

S azt is meg kell köszönnöm Ungváry Krisztiánnak, hogy mindez, amit nagyapámról megírt, ismét meger?sít a régi hitemben: aki bármely gyilkos eszme, idegen érdekek és idegenek által ránk kényszerített szörnyideológia, szörnyállam, utópia vagy társadalommérnökösködés szolgálatába szeg?dik, abban a pillanatban ráteszi a lábát a pokolba vezet? útra.

Éljen akár a XX. században, mint a nagyapám, akár a XXI. században, mint Ungváry Krisztián.

S ígértem azt is, megpróbálom megfejteni, miért most, nyolc év után lett érdekes anyai nagyapám, dr. Gyimes Károly múltja. Azért, mert harc van. Háború van. Küzdelem van. A szuverenisták, a nemzetállam hívei, a kurucok, illetve a globalisták, a nemzetállam elárulói, a labancok között.

?k azt szeretnék, hogy ez a harc a múlttól szóljon. De nem. Ez a harc a jelenr?l szól. És most, lent a padlón, iszonyodva, nagyapám sorsával a hátamon er?sebbnek érzem magam, hogy folytassam ezt a harcot. Ezt köszönöm Ungváry Krisztiánnak, annak ellenére, hogy ?t teljesen más motiválta, amikor bement a történeti hivatalba. Mindaz, amit kikutatott, a nagyapámról szól, és a család véres-verejtékes gyötrelme lesz feldolgozni. Ez a dolog érzelmi része. Amit pedig megírt, az rólam akar szólni – s az én politikai közösségemr?l. Itt pedig nincsen érzelem. Csak a jéghideg elhatározás: menni kell tovább ezen az úton, hogy elkerüljük a poklot.

Nagyapámhoz pedig legyen irgalmas az Isten.

Bayer Zsolt - www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
